

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 188/22

Luksemburgā, 2022. gada 22. novembrī

Tiesas spriedums apvienotajās lietās C-37/20 | *Luxembourg Business Registers* un C-601/20 | *Sovim*

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīva: tiesību norma, kas paredz, ka informācijai par dalībvalstu teritorijā reģistrētu sabiedrību patiesajiem labuma guvējiem vienmēr ir jābūt pieejamai ikvienam sabiedrības loceklim, ir spēkā neesoša

Ar šo pasākumu radītā iejaukšanās Hartas garantētajās tiesībās nav nedz ierobežota ar absolūti nepieciešamo, nedz samērīga ar izvirzīto mērķi

Atbilstoši Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvai ¹ ar 2019. gadā pieņemto Luksemburgas likumu ² ir izveidots patieso labuma guvēju reģistrs un noteikts, ka reģistrā ir jāreģistrē un jāatjaunina virkne informācijas par reģistrēto vienību patiesajiem labuma guvējiem. Daļa šīs informācijas ir pieejama ikvienam sabiedrības loceklim, tostarp tiešsaistē. Šis likums paredz arī iespēju patiesajiem labuma guvējiem noteiktos gadījumos pieprasīt reģistra pārvaldītājam *Luxembourg Business Registers (LBR)* ierobežot piekļuvi šai informācijai. ([PP Nr. 12/22](#))

Šajā kontekstā *tribunal d'arrondissement de Luxembourg* (Luksemburgas apgabaltiesa) tika iesniegti divi pieteikumi, ko iesniedza attiecīgi Luksemburgas uzņēmējsabiedrība un šīs sabiedrības patiesais labuma guvējs, kuri nesekmīgi bija lūguši *LBR* ierobežot publisku piekļuvi informācijai, kas attiecas uz tiem. Uzskatot, ka šādas informācijas izpaušana var radīt nesamērīgu risku, ka tiks pārkāptas attiecīgo patieso labuma guvēju pamattiesības, šī tiesa iesniedza Tiesai vairākus prejudiciālus jautājumus par atsevišķu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvas tiesību normu interpretāciju un par šo tiesību normu spēkā esamību, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk tekstā – "Harta").

Šodien pasludinātajā spriedumā Tiesa virspalātas sastāvā ir atzinusi, ka saskaņā ar Hartu **spēkā neesoša ir** Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvas tiesību norma, kas paredz, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, lai informācija par to teritorijā reģistrētu sabiedrību un citu juridisko vienību patiesajiem labuma guvējiem **vienmēr būtu pieejama ikvienam plašas sabiedrības loceklim.**

Tiesa uzskata, ka publiska piekļuve informācijai par patiesajiem labuma guvējiem ir **smaga iejaukšanās** attiecīgi Hartas 7. un 8. pantā nostiprinātajās **pamattiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību.** Proti, izpaustā informācija ļauj potenciāli neierobežotam personu skaitam noskaidrot patiesā labuma

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV 2015, L 141, 73. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīvu (ES) 2018/843 (OV 2018, L 156, 43. lpp.).

² *Loi du 13 janvier 2019 instituant un Registre des bénéficiaires effectifs* (2019. gada 13. janvāra Likums par patieso labuma guvēju reģistra izveidi; *mémorial* A 15).

guvēja materiālo un finanšu stāvokli. Turklāt iespējamās sekas, ko datu subjektiem var radīt personas datu iespējama ļaunprātīga izmantošana, saasina fakts, ka, tiklīdz šie dati ir kļuvuši publiski pieejami, tos var ne tikai brīvi aplūkot, bet arī uzglabāt un izplatīt.

Šādā situācijā Tiesa norāda, ka ar aplūkoto pasākumu Savienības likumdevējs tiecas novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, radot vidi ar lielāku pārredzamību un mazāku iespēju, ka to izmantos šiem mērķiem. Tā uzskata, ka likumdevējs tādējādi tiecas sasniegt **vispārējo interešu mērķi**, kas var attaisnot pat smagu iejaukšanos Hartas 7. un 8. pantā nostiprinātajās pamattiesībās, un ka publiska piekļuve informācijai par patiesajiem labuma guvējiem **var veicināt šī mērķa sasniegšanu**.

Tomēr Tiesa konstatē, ka ar šo pasākumu radītā iejaukšanās nav **ne ierobežota ar absolūti nepieciešamo, ne arī samērīga ar izvirzīto mērķi**. Papildus tam, ka attiecīgie noteikumi atļauj darīt publiski pieejamus datus, kas nav pietiekami definēti vai identificējami, ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu ieviestā sistēma rada **ievērojami smagāku** Hartas 7. un 8. pantā garantēto pamattiesību pārkāpumu nekā iepriekšējā sistēma (kurā papildu kompetento iestāžu un noteiktu struktūru piekļuvei bija paredzēta arī jebkuras tādas personas vai organizācijas piekļuve, kas var pierādīt likumīgās intereses), **taču šis apgrūtinājums neattaisno iespējamus ieguvumus**, ko salīdzinājumā ar iepriekšējo sistēmu varētu sniegt jaunā sistēma cīņai pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu. Iespējamās **grūtības** precīzi **definēt** gadījumus un apstākļus, kuros pastāv šādas likumīgas intereses, uz ko atsaucas Komisija, it īpaši **nevar attaisnot** Savienības likumdevēja lēmumu piekļuvei attiecīgajai informācijai paredzēt ikvienam sabiedrības loceklim. Tiesa piebilst, ka fakultatīvie noteikumi, kas ļauj dalībvalstīm noteikt attiecīgi, ka **informācijas par patiesajiem labuma guvējiem sniegšana ir atkarīga no reģistrēšanās tiešsaistē**, un ārkārtas apstākļos **paredzēt atkāpes attiecībā uz ikviena sabiedrības locekļa piekļuvei šai informācijai**, paši par sevi **neaplicina nedz līdzsvaru** starp vispārējo interešu mērķi un Hartas 7. un 8. pantā nostiprinātajām pamattiesībām, **nedz arī pietiekamu garantiju esamību**, kas ļautu datu subjektiem efektīvi aizsargāt savus personas datus pret ļaunprātīgas izmantošanas risku.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma [teksts](#) un [rezumējums](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciēt ar mums!

